

* **INTERNA REVIZIJA**

**Ključ finansijskih i operativnih
poboljšanja u poslovanju**

*** MEĐUNARODNI STANDARDI
INTERNE REVIZIJE
I KODEKS PROFESIONALNE ETIKE
INTERNIH REVIZORA**

* Definicija interne revizije

Interna revizija je nezavisna, objektivna i savetodavna aktivnost, ustanovljena da poveća vrednost i unapredi aktivnosti organizacije.

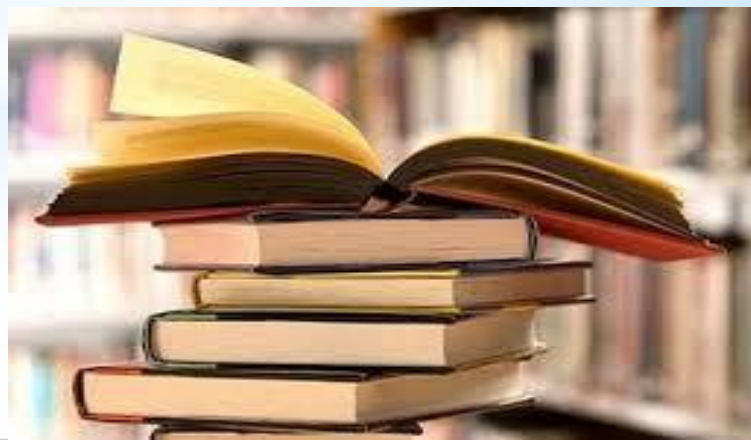
Definicija interne revizije

❖ Ona pomaže organizaciji da ostvari svoje ciljeve definisanjem i primenom sistematskog pristupa proceni i unapređenju upravljanja rizikom, kontrolama i upravljačkim procesima.

* AKTUELNA DEFINICIJA

- * **INTERNA REVIZIJA** je nezavisno, objektivno uveravanje i aktivnost konsaltinga osmišljena da doda vrednost i poboljša poslovanje organizacije.
- * Ona pomaže organizaciji da ostvari svoje ciljeve uvodeći sistematičan, disciplinovani pristup procenjivanju i poboljšanju efektivnosti upravljanja rizikom, kontrola i korporativnog upravljanja.

* Cilj interne revizije

- ⊕ Cilj interne revizije je da identifikuje rizike kojima je organizacija izložena, da vrednuje sistem interne kontrole,
- ⊕ Da se uveri da on funkcioniše na adekvatan način i u skladu sa politikama i procedurama organizacije,
- ⊕ Da rukovodstvu daje preporuke i prati realizaciju, da ocenjuje efektivnost i efikasnost i ekonomičnost radnih procesa.

*Uloga interne revizije

- ▶ Za ostvarivanje ciljeva preduzeća bitno je donositi kvalitetne odluke, a one se temelje na kvalitetnim informacijama, ona može da obezbedi takve informacije, i da proverava postojeći informacioni sistem preduzeća.

* *Međunarodni standardi za profesionalnu praksu interne revizije*

(International Stand. for the Professional Practice of Internal Auditing).

- * (IIA - The Institute of *Internal Auditors*) Florida, SAD, je 1978. g. objavio prve Standarde za profesionalno obavljanje interne revizije (Standards for the Professional Practice of Intern. Auditing),
- * Druge je izdao 1. januara 2002. g. pod nazivom *Međunarodni standardi za profesionalnu praksu interne revizije (International Stand. for the Professional Practice of I. A.)*.

***Standardi predstavljaju kriterijume za procenjivanje i merenje poslovanja jedinice za internu reviziju, a namenjeni su predstavljanju prakse interne revizije onakvom kakva bi ona trebala da bude.**

*Vizija Instituta za internu reviziju

Institut će biti svetska vodilja za profesiju interne revizije:

- preporučujući njenu korisnost,*
- promovišući najbolju praksu, i*
- obezbeđujući izuzetan servis za njegove članove.*

* Misija Instituta

● Institut će obezbediti snažno vođstvo za opštu profesiju interne revizije kroz sledeće aktivnosti:

- (1) preporučivanje i promovisanje vrednosti interne revizije koju ona dodaje njihovim organizacijama,
- (2) obezbeđivanje sveobuhvatnog širenja profesion. mogućnosti standarda i drugih vodiča profesionalne prakse i programa za sertifikaciju,
- (3) istraživanje, širenje i promovisanje, saznanja koja se odnose na ulogu kontrole, upravljanja rizikom i korporativnog upravljanja,
- (4) obrazovanje onih koji se bave internom revizijom i drugih zainteresovanih najboljom praksom u internoj reviziji,
- (5) sakupljanje internih revizora iz svih zemalja radi deljenja informacija i iskustava.

* STARI STANDARDI INTERNE REVIZIJE

- ✚ *Institut je 1978. g. prvi put objavio standarde za profesionalno obavljanje interne revizije.*
- ✚ Oni su doneti kao nacionalni standardi, ali njih su kasnije preuzele i mnoge druge zemlje, skoro u njihovom izvornom obliku ili uz mala prilagođavanja.

* NOVI STANDARDI INTERNE REVIZIJE

- * Institut internih revizora (IIA) je okupio grupu međunar. priznatih stručnjaka za proučavanje potreba profesije da bi formulisali okvir za budućnost.
- * Poznati su kao međunarodna grupa eksperata (*GTF-Guidance Task Force*), oni sakupljali i napravili sintezu informacija iz sopstvenog iskustva i iz različitih istraživačkih studija, anketa i simpozijuma.
- * Tako je nastao Okvir za profesionalnu praksu.
- * On je baziran na definiciji interne revizije i Kodeksu etike i sadrži:
 - Savete i praktične smernice u formi Standarda,
 - Praktični savetnik i Praktična uputstva.

* NOVI STANDARDI INTERNE REVIZIJE

Bord direktora IIA (*The Institute of Internal Auditors Board of Directors*) je juna 1999. godine na predlog GTF grupe eksperata i odluke Odbora za standarde interne revizije (*IASB - Internal Auditing Standards Board*) odobrio predlog novih standarda interne revizije. Novi standardi interne revizije stupili su na snagu 1. januara 2002. g.

THE
**Professional
Practices**

January 2002

FRAMEWORK

 THE INSTITUTE OF INTERNAL AUDITORS

*Značaj Standarda

- Aktivnosti interne revizije se sprovode u različitim zakonskim i kulturnim okruženjima, u organizacijama sa različitom delatnošću, veličinom i strukturom i od strane ljudi iz i izvan organizacije.
- Ove različitosti mogu uticati na primenu interne revizije u različitim sredinama.
- Praćenje i poređenje sa Standardima je esencijalno ukoliko se želi ispunjenje odgovornosti internih revizora.

* Namena standarda je da:

- ▣ definišu osnovne principe koji treba da predstavljaju kakva bi trebala biti praksa interne revizije,
- ▣ pruže okvir za sprovođenje i promociju širokog spektra aktivnosti interne revizije koje povećavaju vrednost firme,
- ▣ ustanove osnovu za ocenjivanje izvođenja interne revizije,
- ▣ podstiču poboljšanje organizacionih procesa i organizaciju.

*Sadržaj Standarda uključuje:

- Standarde atributa,
- Standarde rada, i
- Standarde implementacije.

- ❏ **Standardi atributa** se odnose na karakteristike organizacija i izvršilaca koji sprovode aktivnost interne revizije.
- ❏ **Standardi rada** opisuju prirodu aktivnosti interne revizije i obezbeđuju kriterijume kvaliteta sa kojima se upoređuju performanse ovih aktivnosti.

*** Na standarde atributa obeležja, odnose se četiri grupe standarda:**

- 1. Svrha, ovlašćenja i odgovornost.**
- 2. Nezavisnost i objektivnost.**
- 3. Stručnost i profesionalna pažnja.**
- 4. Program osiguravanja i poboljšavanja kvaliteta**

* Standardi rada - izvođenja interne revizije, imaju sedam grupa:

1. Upravljanje aktivn. interne revizije

2. Priroda posla

3. Planiranje posla

4. Izvođenje posla

5. Izveštavanje o rezultatima

6. Nadgledanje napretka

7. Odluka menadžm. o prihvatanju rizika

* KOMPARACIJA STARIH I NOVIH STANDARDA INTERNE REVIZIJE

- ⊕ Novost koju donose novi standardi jeste naglasak na zahtevu za ocenom kvaliteta rada interne revizije kroz samoocenjivanje i ocenu od drugih nezavisnih tela.

Standardi interne revizije dati su u sažetom obliku i pružaju minimalni okvir za uspostavljanje i upravljanje funkcijom interne revizije u nekoj organizaciji, kao i planiranje i izvođenje interne revizije i izveštavanje o rezultatima revizije.

Primena standarda detaljno je objašnjena u praktičnim savetima (*Practice Advisories*)¹⁰ koje izdaje Profesionalni izdavački komitet (*Professional Issues Committee*) i objavljuje Institut internih revizora.

- Profesionalni izdavački komitet je pripremio **Praktične savete** (*Practice Advisories*) koji objašnjavaju primenu Standarda u praksi.

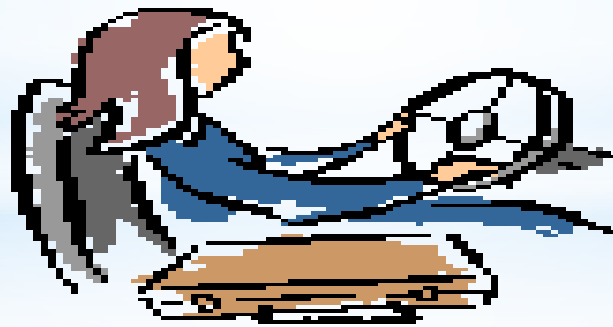
* Razvoj i praktični pomagači

- ▶ Pored standarda interne revizije i Praktičnog savetnika treći deo Okvira je Razvoj i praktični pomagači (Development & Practice Aids).

* PROFESIONALNA ETIKA INTERNIH REVIZORA

- ▶ Jedna od najvažnijih i najefektivnijih akcija koje izvršni menadžment može da preduzme je stavljanje naglaska na etičnost.
- ▶ Etika i proces interne revizije su nerazdvojni od operativnog dela upravljanja rizicima do rukovodećih aktivnosti.

* *Etički kodeks*

Etički kodeks instituta Internih revizora uključuje dve esencijalne komponente:

- ✓ Načela koja su relevantna za profesiju i praksu interne revizije,
- ✓ Pravila ponašanja koja opisuju norme ponašanja koje se očekuju od internih revizora.

* Od internih revizora se očekuje da primenjuju i da se pridržavaju sledećih načela:

- ✓ *Stručnost*
- ✓ *Objektivnost*
- ✓ *Poverljivost*
- ✓ *Integritet*

* RAZLIKE I SLIČNOSTI IZMEĐU STANDARDA EKSTERNE I INTERNE REVIZIJE

- ▶ *Interna revizija primenjuje svoje standarde, mada se ne isključuje mogućnost da se neki metodološki postupci eksterne revizije mogu primeniti i u radu interne revizije.*
- ▶ *Poznati američki, britanski, nemački i međunarodni standardi eksterne revizije.*
- ▶ *Oni predstavljaju primenu širokih principa, sračunatih da detaljno definišu postupke i procedure.*
- ▶ *Kodifikovani i publikovani standardi eksterne revizije, čine autoritativna tehnička uputstva nezaobilazna za svakog eksternog revizora u njegovom svakodnevnom radu.*

► Naša domaća regulativa prihvatila je *Međunarodne standarde revizije - MSR* (International Standards of Auditing - ISA) koje je objavio Međunarodni komitet za revizorsku praksu (International Auditing Practices Committee - IAPS) Međunarodna federacija računovođa (International Federation of Accountants - IFAC).

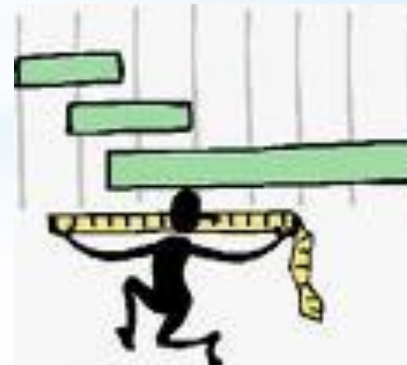

UMESTO ZAKLJUČKA

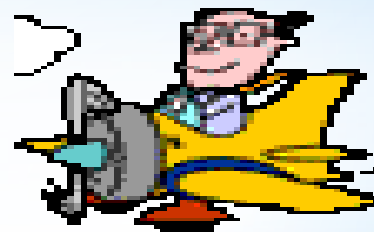
- ❏ Američki standardi interne revizije su najpoznatiji u svetskim okvirima, a uobičajeno se nazivaju međunarodnim, jer ih donosi svetski, međunarodni institut internih revizora.
- ❏ Mnoge zemlje prave svoje standarde interne revizije, ali su oni potpuno usaglašeni sa američkim standardima.

Namera standarda je da ocrtaju osnovne principe kakva bi praksa trebala da bude, da omogući okvir za sprovođenje i unapređenje aktivnosti koje doprinose povećanju vrednosti, ustanovi osnovu za merenje performansi i unapređenje organizacionih procesa i operacija.

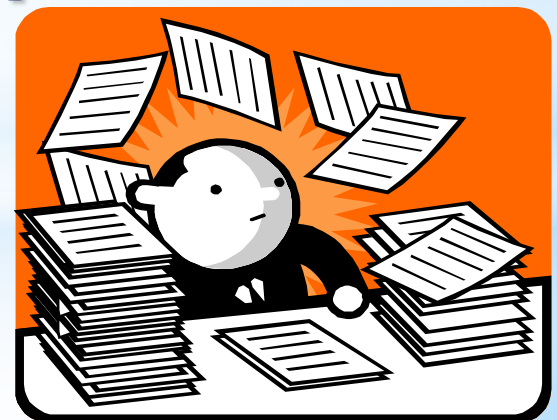

- Standardi se sastoje od Standarda atributa, Standarda rada i Standarda implementacije.
- Deo su Okvira profesionalne prakse.
- Okvir profesionalne prakse uključuje definiciju interne revizije, etički kodeks, standarde i druge smernice.
- Smernice u pogledu mogućnosti primene standarda uključuju i Praktične savete koje je izdao Profesionalni izdavački komitet.

- ➊ **Profesionalni interni revizor drži se smernica postavljenih u Kodeksu etike i Standardima za profesionalnu praksu interne revizije, teži i ostvaruje sopstvenu sertifikaciju, sprovodi interne procene i uzima u obzir nezavisne eksterne izveštaje o kvalitetu.**
- ➋ **Pridržavanje ovih principa, vodi ka uspehu kako revizora tako i same organizacije.**

**Efikasna implementacija
Međunarodnih standarda za
profesionalnu praksu ostvaruje se
kroz sačinjavanje *Pravilnika za
internu reviziju* u skladu sa
standardima i njegovu primenu.**

*The Institute of Internal Auditors

247 Maitland Ave.

Altamonte Springs, FL 32701-4201 USA

Tel. +1-407-937-1100

Fax. +1-407-937-1101

E-mail: custserv@theiia.org

web: www.theiia.org